

ГЛАВА I. КАРТАГЕНЦИ.

§ 1. Военното устройство и военното искусство до края на 1-та пуническа война (241 г.). — § 2. Слѣдъ 1-та пуническа война.

Источници: Диодоръ, Дионисий, Полибий, Титъ Ливий, Аппианъ, Иустинъ и най новитѣ писатели и издания, показани по-горѣ.

§ 1.

Военното устройство и военното искусство до края на 1-та пуническа война (241 г.).

До края на първата пуническа война (241 г.), както и по-рано, картагенската република била морска държава, която, за разпространението на търговията и владѣнията си вънъ отъ Африка, на брѣговетѣ и островитѣ на западната частъ на Сръдиземно море; за държанието колониятѣ си въ постоянна зависимостъ и за обезпечението имъ отъ покушенията на външнитѣ врагове, прѣди всичко и най-много имала нужда отъ господството въ тѣзи частъ на морето чрезъ една силна флота и слѣдъ това вече отъ сухопѣтна войска, както за прѣвозванието ѝ на флотата, тѣй и за обезпечението на собственитѣ си владѣния въ Африка. За това и сега, както по-напрѣдъ и даже — въ време на послѣднитѣ войни въ Сицилия — още по-вече, отколкото по-напрѣдъ, военно-морскитѣ сили на Картагенъ били главнитѣ и заемали първо мѣсто, а военно-сухопѣжнитѣ — второстепенно.

Господството по море, макаръ и ограничено, и първенството на флотата изисквали и стрували обаче огромно напъжение на сили и сръдства, тѣй като въ това време Картагенъ трѣбвало вече да воюва съ такива силни противници, като сиракузитѣ и другитѣ гърци въ Сицилия и послѣ особено — римлянитѣ. На това именно съперничество съ тѣхъ Картагенъ дължалъ извънрѣдното развитие на могъществото си по море, но това, същевременно, дава понятие за онѣзи голѣми сръдства, които той ималъ на разположението си, за поддържане на това могъщество на еднаква степенъ, въпрѣки честитѣ и много скъпи за него побѣди и успѣхи и още по-често поражения и несполуки. Ето защо у древнитѣ историци и писатели (Диодоръ, Полибий, Аппианъ и Аристотель) се срѣщатъ много по-обстоятелствени свѣдения за морскитѣ сили на Картагенъ, отколкото